

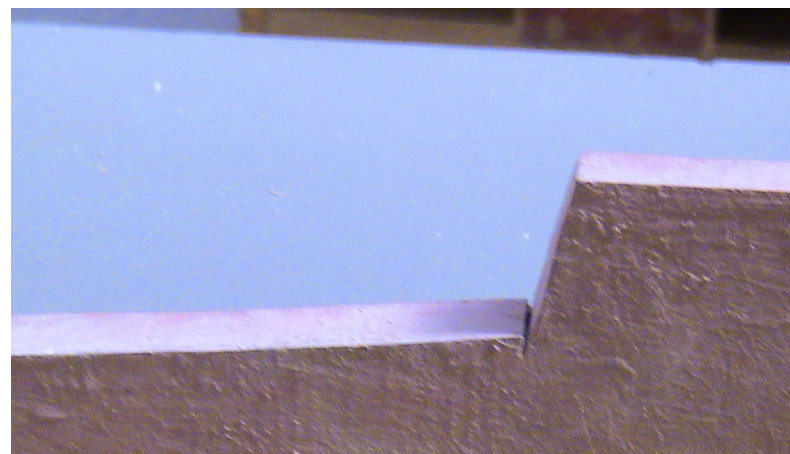
VAMPIR

VAMPIR

VAMPYR
Jakob Ohrt

Filmögon

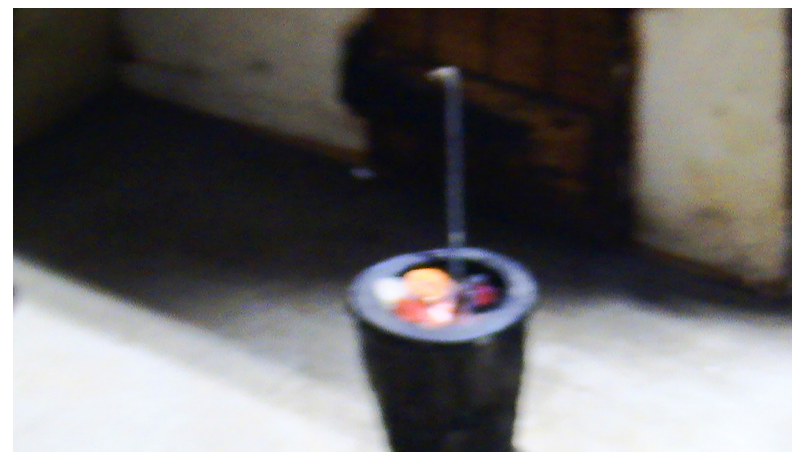

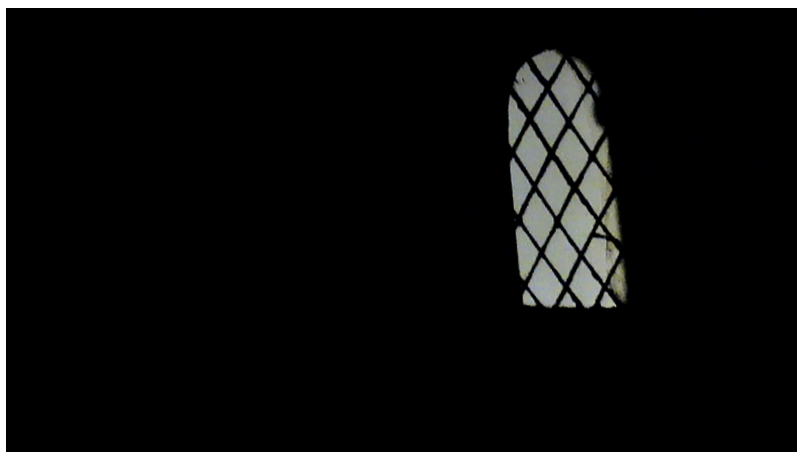

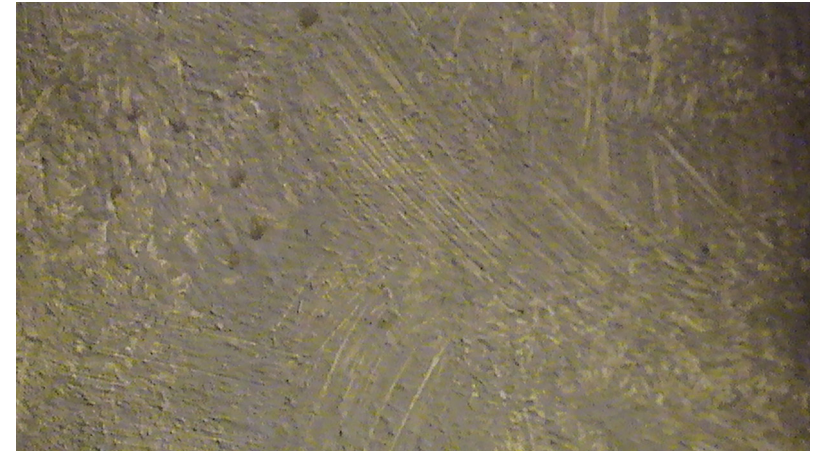

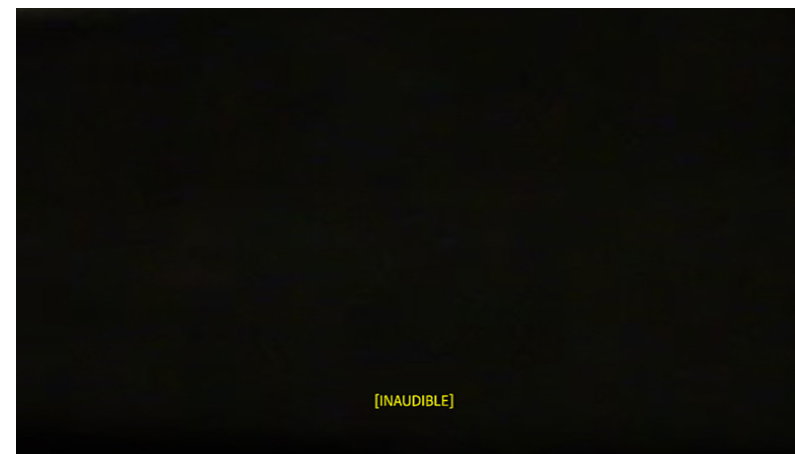

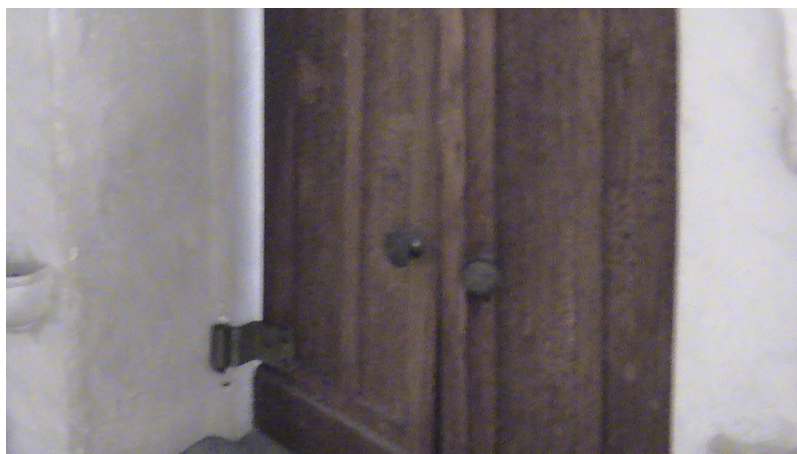

FRED WISEWAY
617-742-6680

jeg grüner dit kommer -
der i...

#1056

Datum: 1998.10.11

Rubrik: "Upplöst"

Undertecknad av: L.L.

Vi märker sällan vår egen tid för den flyter liksom förbi samtidigt som vi lever i den, innan början och förbi slutet och...

Jag har precis fått veta av min läkare att min hjärna håller på att förtvina, cellerna dör. Vad innebär detta? Det uppträder först i hippocampus (hjärnans minnescentrum) och sprider sig efterhand till andra delar. Minnesbilder, röster och ansikten kommer att försvinna.

Ett fönster ramar in verkligheten utanför. Innergården: cyklar står ihoptryckta i en rad intill källsorteringen. Svarta och gröna alger har börjat växa på ett par vita plaststolar. På andra sidan står någon i sitt kök och rör om i en kastrull, en lampa tänds i rummet bredvid och en människa går fram till fönstret, därefter faller persiennerna ner. En TV-skärm lyser upp ett helt vardagsrum, de violetta färgerna vibrerar på väggar och tak. Den som sitter i soffan har drömligt lutat sig tillbaka. Ett team av poliser står i trapphuset och väntar på att någon ska öppna. De dyrkar upp låset, dörren fastnar i en hög med post och reklam på golvet innanför, långsamt pressas den vidare in i lägenheten. En radio är på någonstans. En till dörr direkt till höger i hallen står på glänt och springan avslöjar ett litet badrum. Poliserna tar sig fram med ficklampor, inget ljus utifrån, alla fönster är täckta med filtar. I slutet av en korridor kommer de fram till ett sovrum, sängen saknar sängkläder och en stor gulaktig, nästan mörkgrå, fläck täcker hela madrassen.

Efter ett tag är det inte bara poliser på plats utan män och kvinnor i heltäckande dräkter med skyddsmasker. I lägenheten kan bara några få vistas åt gången. Tidningar på hög som bildar pelare nästan ändå upp till taket. Kartonger, kläder, matrester, portföljer, mappar, kaffekoppar, krukväxter, filmrullar, kartor, påsar fyllda med skräp eller

böcker, mer böcker som är fyllda med tidningsurklipp, anteckningar och längre texter skrivna för hand eller maskin.

Snart börjar de som är där inne i lägenheten att bära ut alla saker. I köket på ett bord står flera krukor fyllda med torkad jord, det låter som knastret från en eld när de bruna växterna flyttas och bladen går av på mitten.

Solen är på väg upp, det kommer ljud från lägenheten intill, bakom väggen. Bara några få tittar ut och ser världen.

#264

Datum: 1979.03.02

Titel: "Spegeleffekt"

Undertecknad av: L.L.

Asien 960-1279: Fantastiska figurer monterade på pinnar, styrs av armar bakom ett upplyst skynke. Någon spelar på ett instrument och en annan imiterar röster. Sagor och berömda erövringar spelas upp för den nyfikna folksamlingen.

Europa 1600: En form av lykta sprider ett ljus och förstorar upp handmålade landskap, djur och gudar på en fastnålad vit duk.

Europa 1700: En kvinna i sällskap av en adlig herre turas om att titta in i en låda. Genom ett centimeter stort hål upptäcker de "livshjulet" som snurrar runt och runt. Ett stort segelfartyg rör på sig, upp och ner över svallande vågor.

Europa 1790: En grupp människor leds in i ett gammalt och övergivet hus av en ung man med svallande mörkt hår. Han börjar berätta om en familj som var husets förra ägare. "Sonen, bara sju år gammal, delade rum med sin fyra år äldre syster. Mitt under natten när båda låg och sov väcktes de av ett ljud, de hann inte mer än att öppna ögonen och dra efter andan innan det dödande slaget. Barnens far vaknade tidigt nästa

morgon och fann sin hustru fridfullt sovandes bredvid de likstela barnen, alla samlade i en och samma säng. Det sägs att ljudet från mordvapnet fortfarande ekar här.” Publiken har krupit ihop, tätt tillsammans går de genom mörka korridorer och nedför en trappa. Endast mannen med mörkt hår vet, att just i det här rummet väntar finalen. Hans medarbetare står klara och väntar på rätt tillfälle att tända. Ljuset träffar glasskivan med det handmålade motivet och färdas sedan vidare mot spegeln där ljuset studsar och till slut fångas upp av en lins. På röken som nu har fyllt stora delar av rummet framträder en kvinna iklädd en långärmad klänning, svävande ovanför marken med håret uppsatt i en knut och två svarta hål istället för ögon. Publiken hoppar till.

Amerika 1878-79: Kalifornien, en ryttare på en häst galopperar längs en streckad linje på marken. En meter kvar till den första riggade kameran. Hästens främre del sliter med sig repet. Ett skott avlossas samtidigt som röken pressas ut ur kamerahuset – Ryttaren lyfter lätt på sin bakdel och sträcker ut sina knän – En sekund senare avlossas kamera nummer två – Hästen drar in sina ben och faller öronen bakåt – Tre sekunder – Hovarna lämnar marken – Fyra sekunder – Hästen flyger – Fem sekunder – Sanden yr runt när de främre hovarna nuddar marken – Sex sekunder – Ryttaren gör sig beredd att parera landningen – Sju – Häst och människa pressar ut luft – Åtta – Poff! – Nio – Muskler som fångas upp av ljuset – Tio – Ryttaren lyfter – Elva – Hästen drar in sina ben och – Tolv – Hovarna lämnar marken.

Europa 1895: Paris, Boulevard des Capucines n.14, Grand Café. Ägaren Monsieur Volpini kommer till sin restaurang denna morgon och känner sig nervös men samtidigt förväntansfull. Ikväll ska äntligen premiären äga rum. Han har jobbat hårt inför den här

kvällen, alla hoppas på mycket folk. Källaren har förvandlats till något helt nytt. Tidigare fanns där ett par biljardbord och stolar som ingen använde, den gamla skylten som det stod ”Saloon India” på har tagits bort. Istället sitter där en handmålade affisch som föreställer en röd stolsrad i förgrunden, fullsatt med människor som skrattar åt det som utspelar sig framför dem och de lyfter sina armar i jubel. Senare på kvällen ringlar kön med människor ända ut på gatan. Långsamt fylls ”Saloon India” med fint klädda besökare. Monsieur Volpini jagar på sin personal och ser bort mot entrén, det verkar aldrig ta slut. 120 personer sitter till slut ner i de röda stolarna precis som på affischen och ett lugn har tagit över saloonen. Från ingenstans träder det fram två bröder som presenterar sig själva kort och nervöst. Efter det lämnar de scenen och sätter sig längst fram. Lamporna som lyser upp lokalen slocknar, det blir väldigt tyst. Allting annat försvinner förutom lukten av den före detta biljardhallen, värken av de hårda stolarna, någon hostar i bakre raden varpå en annan viskar ”Schhh”. Draperierna glider äntligen åt sidan och avslöjar något som liknar en platt vägg, dolt i mörker. Plötsligt blixtrar det till längst bak i lokalen och ett starkt ljus skjuter ut en stråle som sträcker sig över hela publikhavet. Ett flera meter stort lysande fönster öppnar sig. Det börjar.

*Allt började när jag tog emot lådan.
Nu i efterhand skulle jag ha låtit den vara,
jag skulle aldrig ha flyttat in i den där lägenheten.*

2004.09.22

Jag hade precis flyttat hemifrån och det var min första helt egna bostad. Jag anlände till huset på eftermiddagen, med den packning jag hade orkat bära med mig ombord på bussen. Två våningar och en källare. Två lägenheter på varje våning och två portar, det blir åtta lägenheter med tillhörande förråd. Jag hamnade på första våningen (markplan) längst ut på högra kanten. Den var färdigmöblerad, ett rum med kök och badrum. Tapeterna hade en gulaktig vit ton förutom i vardagsrummet där var väggarna lätt persikofärgade. Det gick knappt att andas in luften som smakade sött. Av någon anledning fanns där två stycken singelbäddar, ett sängbord, en fåtölj bredvid en golvlampa och en bokhylla av bambuträ. Det kändes som att sakerna inte tillhörde någon, de bara fanns där i lägenheten, utplacerade.

2004.10.07

Sommaren hängde kvar ett tag till. Jag darrade av hemlängtan och spänning. Första dagarna var märkliga och ensamma, jag minns hasande steg i trapphuset. En man i medelåldern bankade ofta på grannens dörr men blev sällan insläppt. Över mig levde en konstnär. Hon bröt på ett annat språk och var alltid trevlig. Jag hade långsamt börjat lära känna omgivningen och enstaka klasskamrater på utbildningen jag påbörjat.

En dag i tvättstugan väntade jag ut den sista maskinen tvätt med huvudet lutandes över en bok som jag lånat från skolan. *Experimental Animation: "Walter Ruttmann was born in Frankfurt 1887, studied painting as a young man, and served as a lieutenant in the German army from 1914 to 1918. He is quoted as saying, after the war, that it made no sense to paint anymore, unless the painting could be set in motion."*

Jag hörde att någon annan klev in i tvättstugan. Det var kvinnan från våningen över mig, hon frågade vänligt om det var okej att starta en tvätt lite tidigare.

Jag sa, "Visst." och märkte att hennes ögon fortsatte att titta på mig,

men jag fokuserade på att läsa eller snarare låtsasläsa, i hopp om att bli lämnad ifred.

Jag vet inte hur vi till slut kom in på det men efter en del kommentarer om boken och det ena och andra frågade hon, "Har du hälsat på den nya grannen?"

Jag tittade på henne och svarade, "Nej?"

Efter ett kort skratt avslöjade hon att i själva verket är lägenheten tom bredvid hennes, det finns ingen ny granne, förutom jag då. Hon fortsatte, "Jag hade inte velat flytta in där om jag visste vad där hade hänt", hennes ögon smalnade och rösten blev tystare men också mer allvarlig. "Han som hade levat där innan var gift en gång i tiden, de verkade leva ett ganska så normalt liv. Så var det i flera år tills skilsmässan ägde rum. Varför de separerade? Ja de verkade i alla fall lyckliga, men vem vet. De gånger han gick ut hade han alltid hörlurar på sig och kunde nynna på en melodi i trapphuset. Sådär flöt åren förbi, ingen ny partner och inga besök. Efter en separation brukar livet var tufft men han var inte märkbart påverkad av exfruns frånvaro."

Hon hade vid det här laget börjat stödja sig själv mot väggen och jag hade slagit igen boken för att istället intresserat lyssna vidare.

"I början var det ingen som först tänkte på det egentligen, det var inte onormalt att flera veckor eller månader kunde passera utan att någon såg till honom. Men sen kom den där lukten. Det började och var som starkast uppe på våning två, mitt emot min lägenhet, sedan i hela trapphuset. Gamla sopor var det första jag tänkte, men en dag när jag skulle gå tidigt till jobbet och var tvungen att hålla andan hela vägen ner tills jag kom ut på gatan, förstod jag att det var något annat. Jag tittade upp mot grannens fönster. Det var någonting som inte stämde eftersom det inte gick att se in genom det, kanske var en gardin fördragen eller persiennerna nedfällda. När jag senare på eftermiddagen kom hem var det fortfarande ljust ute och min blick sökte sig uppåt. Då upptäckte jag en förändring och jag förstod att det som täckte fönstret på insidan, rörde på sig."

Hon stannade upp i sin berättelse, precis som att hon kom på sig själv om något, en glödlampa i taket flimrade till som ett svar på tystnaden,

sedan berättade hon vidare. ”Det tog inte lång tid efter det så dök det upp bilar utanför huset. Poliser och människor i skyddskläder som tog sig in genom porten och upp för trapporna. Jag hörde hur de bankade på hans dörr. De måste självklart ha haft med sig en låssmed eller liknande, det var fullt med människor. Jag och resten av grannarna var såklart nyfikna. Sedan var de inne i hans lägenhet, gud vet vad de hittade där inne.”

Hon pekade på något bakom mig och jag tittade efter, tvättmaskinen hade avslutat sitt program. Jag ursäktade mig och började genast ladda torktummlaren. Den startade med ett knapptryck och kläderna började rotera runt i den konstgjorda värmen.

Vi tog ett par gemensamma steg bort, hon tände en cigarett och upplevdes nästan lättad men sorgsen. ”Jag har inte kunnat släppa den här händelsen eller den där mannen.” Hennes röst blandades med ljudet från torktummlaren samtidigt som mina tankar hade börjat vandra vidare... *En människa rör sig framåt hela tiden, även i sittande eller liggande ställning. En muskel som svarar på en signal som ansvarar för en puls som rytmiskt pressar vätskor framåt. Högst upp i hjärnan blixtrar det till, flera gånger i varje millisekund. Musik, minnen, möten och böcker du läst förvandlas till en ändlös ström av bilder. I samma stund människokroppen stannar upp och landar livlös på marken, försvinner värmen ur kroppen. Blodet samlas på ett ställe och bildar en mörkblå fläck, resten blir vit och helt stilla. Efter bara ett par minuter är flugan där och lägger sina första ägg, miljontals. Helst i öppningar som till exempel ögonen, näsan eller munnen. Inom 24 timmar föds larverna och börjar livnära sig av den döda vävnaden. För varje dag som går försvinner alla vätskor, materialet blir skört, torrt och tidlöst.*

”Flera dagar senare kunde jag läsa dödsannonsen och jag fick en chock.” Hon pausade igen och tittade ner i marken men höll fortfarande sin cigarett i handen, glöden hade ätit sig ända fram till filtret. ”Ingen av oss här i huset efter alla dessa år kände honom eller visste vem han egentligen var” hon ruskade på huvudet, ”men kan du tänka dig att vara så ensam och sedan bli begravd felstavad”.

Jag stod bara tyst och hittade inte på något att säga.

#749

Datum: 1986.12.11

Rubrik: ”Dolly”

Undertecknad av: L.L.

Varje vardag hoppar ett ungt par på bussen från samma hållplats. Deras tysta men ivriga samtal börjar i samma stund de sätter sig ner några säten framför mig. Jag har ingen aning om vad de diskuterar men iakttar ändå fascinerat deras vackra handrörelser. Klockan är 07:25. Jag hittar ett gammalt kvitto i min byxficka, skriver något på baksidan med en blyertspenna. Bussen stannar. Promenerar i lugnt tempo. Inte långt från parkeringshuset, korsar sedan fältet och kyrkogården. Därefter rader med pastellfärgade små radhus som står tomma. En del av fönstren är igenspikade med brädor och resten saknar glasrutor. Vilda fåglar och andra djur har tagit sig in och byggt nya hem. Efter en trång gata där asfalten spruckit på flera ställen uppenbarar sig en plats som en gång var känd för sin aktivitet. Hit kom män och kvinnor som spenderade flera timmar varje dag med att göra samma sak. År efter år, i generationer. De anlände vid ett klockslag och lämnade vid ett annat. Nu efter flera decennier har allt stannat. Kvar finns smuts, delar av husväggar, trasiga dörrar, glasskärvor och sladdar som går att snubbla över. Jag stegar upp för en trasig trappa. Ett skrivbord står kvar i det som en gång kan ha varit ett kontor. En ljus rektangulär fläck är avtecknad på ena hörnet av bordsskivan. Kanske har en telefon stått där och bredvid en hög med pärmar. I skrivbordslådan (som inte är låst) hittar jag en filmrulle och bestämmer mig för att lägga den i min jackficka. En vägg är sprayad med färg, delar av den föreställer en ylande hund och två skrattande skallar. På vägen hem läser jag på baksidan av kvittot med min egna handstil, ”S”. Tillbaka i bostaden, tittar på klockan som sitter på väggen, i hallen ovanför hyllan, den visar 12:38.

#303

Datum: 1980.03.29

Titel: "Närbild"

Undertecknad av: L.L.

Onaturligt ljus som skapar djupa skuggor och groteska linjer. Kameran sveper och glider över dem som fördömer, hatar och spottar. Vi behöver inte längre veta vem hon är, det räcker med att se ansiktet som stirrar tillbaka in i kameran. Tack vare användandet av "pankromatisk film" framhävs porer, tårarna och svetten i pannan. Hon rör på sina torra läppar, därefter textruta.

...det er ikke sandt...

2004.11.02

Linssoppan från igår hade precis börjat koka upp i kastrullen, jag stängde av spisplattan när det ringde på dörren.

Hon hade cigaretten i mungipan och en låda i famnen. "Det fanns inte någon familj eller annan närstående som kunde ta hand om alla saker i hans lägenhet så jag erbjöd mig att ta hand om en del av det. Sedan dess har det bara legat i mitt förråd."

Hon räckte över lådan till mig och förvånat tog jag emot den. Innan jag hann säga något var hon redan på väg upp för trappan till sin lägenhet, hennes steg hördes fortfarande när jag låste min dörr.

Jag ställde lådan på en av stolarna i vardagsrummet. Den var helt klart gammal och hade fått den där lukten som saker får när de varit inne i ett mörkt förråd en längre tid. När jag började tänka på var den kom ifrån och vems sakerna i den hade tillhört blev jag genast obekväm och knuffade in lådan i ett skåp. Där fick den stå.

Senare på kvällen lyfte jag ut den. Jag var tvungen att med en kniv skära upp alla de lager tejp som den var lindad i. Till slut gick det att vika undan kartongen som dolde innehållet. Överst låg ett lindat paket som innehöll flera handskrivna brev och vykort. I en plastficka fann jag

en skissbok. På omslaget stod det med handskrivna bokstäver "Kalle Anka". Alla sidor var fyllda med tecknade serier. De såg ut att vara kopierade för hand från ett original med hjälp av en blå kulspeppenna. En detalj saknades, antingen med flit eller på grund av tidsbrist. Pratbubblorna hade lämnats tomma, utan text. Karaktärerna kändes som fångade spöken i den påhittade staden Ankeborg.

Sedan plockade jag upp ett kollegieblock fullt med anteckningar och geometriska figurer. Min gissning var att det kunde vara någon form av planritning. Två vertikala streck och två horisontella, tillsammans skapade de en tredimensionell rektangel, kanske en låda eller ett rum? Till vänster var en liten rund cirkel tecknad med små streckade linjer, någonting kommer in och fyller rummet? Pilar och siffror i blyerts fyllde upp resten av sidan. Upp till i ena hörnet var även ett fotografi fasttejpade, föreställande ett träd, en soptunna och en gräsmatta. I bakgrunden skymtar en man i skjorta och byxor poseras framför ett hus.

Vidare var lådan full av flera skrivböcker, tidningsurklipp och tomma kuvert nedklottrade med symboler, ett annat språk eller en kod av något slag. Det var så mycket och så många lager på varandra att det vita pappret knappt syntes igenom. Det var omöjligt att urskilja en hel mening eller om det föreställde något annat.

Där fanns också ett antal olika videokassetter (Hi8, Mini DV, VHS) som inte hade något skrivet på dem utan var endast märkta med en siffra. Jag hade fått en videokamera av min bror året innan och kunde därför stoppa in ett av banden och trycka på play.

Videoband #22

>PLAY< Svart ruta (störningar, raster).

>FF<

>STOP<

>PLAY< Exteriör, Natt: går över gata, parkerade bilar, gatlyktor som lyser upp trottoaren, husfasader, gröna buskar och garageportar.

>FF<

>STOP<

>PLAY< Går över gräsmatta, upplyst med ficklampa. Ljuset reflekteras i ögonen på en katt som försvinner iväg in i en buske.

>FF<

>STOP<

>PLAY< En hand håller i handtaget till en port. Öppnar och går in. Kameran rör sig över trappstegen och upp i trapphuset.

>KLIPP<

Interiör: hallen är nattsvalt och endast den runda ljuskägla från ficklampan lyser upp parkettgolvet. Ett inramat fotografi av en blå bil hänger på väggen. En bit fram svänger det till vänster. Köket. Ett dukat matbord med en blommig vaxduk.

>KLIPP<

Närbild: halväten köttpaj och ett glas mjölk. Fyllt till hälften.

>KLIPP<

Interiör: vardagsrummet. Ljuset från ficklampan letar sig fram åt höger. Över väggen. Vit strukturtapet. Två fönster. Därefter en bokhylla med pärmar. Ett ritblock och flera pennor ligger utspridda på golvet. En g-

>STOP<

>RW<

>STOP<

>PLAY< Vit strukturtapet. Två fönster. Därefter en bokhylla med pärmar. Ett ritblock och flera pennor ligger utspridda på golvet. En gul vas med röda och gröna tulpaner.

2004.12.18

Julafton närmade sig men jag hade redan bestämt mig för att inte åka hem till familjen. Det var första gången det hade hänt. Jag kom med en bortförklaring som låg nära sanningen, att det var mycket kvar att göra i skolan och jag var (inte) ensam om att stanna kvar för att hinna ifatt. Mina föräldrar förstod men var såklart besvikna och de tyckte inte jag skulle arbeta för hårt.

Anteckningarna och bilderna från lådan hade börjat uppta mer och mer av min vakna tid. Jag hade börjat tyda teckningen som jag först trodde var en planritning, vilket visade sig inte vara helt fel. Flera veckor hade gått till att samla material och förbereda. Mina grannar måste ha undrat vad jag höll på med, efter att ha påträffat mig ett antal gånger släpandes på virke, filter, svarta sopsäckar och träskivor. Försökte jobba så mycket som möjligt dagtid för att inte hammarslagen och borrandet skulle skapa irritation och i sin tur klagomål. Detta ledde till att jag började undvika mina grannar ännu mer, framför allt min hyresvärd.

Höstterminens sista lektion skulle snart vara över och mina tankar kunde bara fokusera på en enda sak, vilket säkert märktes.

En gästföreläsare försökte fånga hela skolklassens uppmärksamhet under sin föreläsning.

"The notion of space was adumbrated as a product of and experienced through bodily movement and psychological and optical projection. Space was interior enveloping, enclosing, ritually sanctioned and structured by the body's motion through it. As such, it tended to break down the rigid stylistic categories of architectural history". Hon tittade på oss studenter och väntade frustrerat på att någon skulle räcka upp handen och ställa en fråga. Jag fäste blicken på en fast punkt längre bort. *"Time is compressed or stopped inside the movie house... to spend time in a movie house is to make a hole in one's life."*

#08

Datum: 1972.02.04

Titel: Jung's house dream, 1909

"I was in a house I did not know, which had two storeys. It was 'my house'. I found myself in the upper storey, where there was a kind of salon furnished with fine old pieces in Rococo style. On the walls hung a number of precious old paintings. I wondered if this could be my house and I thought 'not bad'. But then it occurred to me that I did not know what the lower floor looked like. Descending the stairs, I reached the ground floor. There everything was much older. I realised that this part of the house must date from about the fifteenth or sixteenth century. The furnishings were medieval, the floors were made of red brick. Everywhere it was rather dark. I went from one room to another thinking 'now I really must explore the whole house.' I came upon a heavy door and opened it. Beyond it, I discovered a stone stairway that led down into a cellar. Descending again, I found myself in a beautiful vaulted room, which looked exceedingly ancient. Examining the walls, I discovered layers of brick among the ordinary stone blocks, and chips of brick in the mortar. As soon as I saw this, I knew that the walls dated from Roman times. My interest by now was intense. I looked more closely at the floor. It was of stone slabs and in one of these I discovered a ring. When I pulled it, the stone slab lifted and again I saw a stairway of narrow stone steps leading down to the depths. These, I also descended and entered a low cave cut into rock. Thick dust laid on the floor and in the dust were scattered bones and broken pottery, like remains of an ancient culture. I discovered two human skulls, obviously very old, and half disintegrated. Then I woke up."

2005.01.28

Muspekaren landade på en fil, två snabba vänsterklick med pekfingret startade upp programmet. Jag hoppade direkt till sista paragrafen, där jag senast lämnade texten, och började läsa.

"... trappan används som en mekanism för spänning, förväntan och passage. Den skapar intressanta vinklar, psykologiska strukturer samt maktskillnader. Trappor liksom matbordet har en dramatisk funktion. Kring matbordet samlas karaktärerna och vare sig det är science fiction eller någon annan genre så åter människan vid matbordet. Karaktärerna har en anledning att samlas. Middagar innebär invanda sociala koder och ritualer (spela dramat under bordet). Om dialog förekommer är den mest till för att gömma det som egentligen sägs mellan raderna. Middagsscenen slutar oftast dåligt, sprickor i relationer blottläggs och vi som tittar känner igen oss."

Väggarna som omslöt mig hade försvunnit, jag satt där ensam på en öde ö med ljuset från datorskärmen istället för en lägereld. Jag kunde inte koncentrera mig. En dröm från natten innan hade hållit sig kvar i mitt medvetande.

I drömmen befann jag mig i min lägenhet och eftersom luften försvann i rummet försökte jag öppna ett fönster, men det satt fast. Jag bankade, slog och tryckte med all min kraft. Efter flera försök gav det med sig, men när jag skulle ta ett djupt andetag kom ingenting in, bara smaken av mitt egna saliv. Världen utanför var som ett gigantiskt utsmetat vykort.

Jag vaknade upp i panik, under ett par sekunder var hela kroppen stel. Till slut kunde jag lyfta armen och föra handen till halsen, kort därefter ett första andetag. Jag satte mig på sängkanten och kände mig fram på nattduksbordet efter tändaren som jag visste låg där. Med hjälp av den lilla lågan tog jag mig till köket, vred på kranen och glaset fylldes upp till kanten. Den kalla vätskan samlades i munhålan och rann sedan ner i svaljet, vidare till bröstet och magen.

Min granne gick ständigt fram och tillbaka, jag hörde hennes steg komma ner genom taket. *Likt en fladdermus som fångar upp vibrationer. De ger ifrån sig ett ljud som börjar vid struphuvudet och färdas ut genom munnen eller näsborrarna. Ljudnivån kan nå upp till 110 decibel, en vanlig människa når upp till 50-60 decibel när vi pratar. Ljudet varierar*

bland fladdermöss och det varierar mellan olika arter. Det studsar och mäter avståndet till omgivningen, på millimeter nivå.

Jag stapplade med stela ben tillbaka in i vardagsrummet, satte mig ner i en av fåtöljerna och försökte minnas hur bokhyllan egentligen var placerad i rummet. Men jag fortsatte att flyta i mörkret, med en slags osäkerhet rörde jag handen framför mitt ansikte, för att påminna mig själv om att den existerade. *Vi människor kan aldrig uppleva eller skapa sådana exakta bilder av ett rum som en fladdermus. Ett objekt behöver ljus för att ögat ska kunna uppfatta formen, som när strålkastaren träffar skådespelarens ansikte i en gammal tysk film, där ljus och skuggor är som rytmen i musik. Det närmsta jag kan komma på är Helen Keller (född 1880) som från ett och halvt års ålder råkade ut för en sjukdom som slutligen gjorde att hon tappade både hörseln och synen. Ett liv i totalt mörker och total tystnad. Hon beskrev det själv som att vandra, "In the valley of two fold solitude". Keller kunde registrera omvärlden med hjälp av lukt, smak och känseln men inte föra en dialog utan ett språk. Senare lärde hon känna en kvinna vid namn Ann Sullivan. Med svart färg skrev Sullivan ner alfabetets alla bokstäver på en vit handske. Nu kunde Keller kommunicera med omvärlden genom att memorera placeringen av "A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z". Men framför allt kunde omvärlden kommunicera med Keller genom att trycka på hennes hand när den var i handsken. En bokstav i taget, i ett ord, i en mening.*

#991

Datum: 1995.07.14

Titel: "xxxxxx"

Undertecknad av: L.L.

Besökte en vän i ett närliggande land. Vi spenderade nästan hela förmiddagen på ett café. Hennes historier roade mig som alltid och vi hade mycket att prata om eftersom det var flera år sedan vi sist möttes. Solen lyste på husen och hennes hatt. Vi promenerade sedan till ett bibliotek. Hon hade tips på flera böcker som hon ville att jag skulle läsa. Hon älskade att prata om litteratur. För henne var läsandet bättre än att

resa eller möta andra människor. Inget illa menat försäkrade hon, alla behöver sällskap, i alla fall de flesta av oss, sade hon med ett leende. Den stora byggnaden överraskade, men ännu mer med sitt innandöme. Vi stod i mitten av den stora och öppna hallen. Vägg efter vägg och våning efter våning täcktes med böcker som avslutades högst upp med en grön kupol. Min vän gick åt ett håll och jag åt ett annat. Tystnaden var påtaglig och ökade i volym under tiden vi befann oss där. Jag hade irrat omkring i geografiavdelningen, vidare till språkvetenskapen och sedan stannat vid Sydamerikansk historia. Minuter kanske timmar hade passerat när jag slog igen en tung bok, i samma stund var plötsligt allting borta, inte framför mig utan i mig. Jag tittade på två unga människor som satt ned med ordböcker och förde anteckningar, när jag kände stickningar i tår och fingertoppar. Det blev suddigt i kanterna innan det svartnade. Innan paniken tog över hann jag sätta mig på en stol. Jag letade efter ledtrådar som kunde avslöja var jag befann mig eller vad dessa människor gjorde här. Då fick jag syn på, en linjeetsning som satt monterad på en vägg längre bort. Från långt håll såg den ut att föreställa en tunnel, men ju närmare jag tog mig desto glesare hamnade de tätt etsade linjerna. Det föreställde ett rum - i klassiskt enpunktperspektiv - fyllt med böcker. Till höger i rummet står en man som håller upp sin högra hand över en jordglob. På en av bokhyllorna i bilden står det "Bibliotheca" och under ramen "Duke Augustus in his library (1650)".

Vi möttes igen under den gröna kupolen. Jag berättade inte om vad jag hade råkat ut för, då jag var så gott som återställd. Flera av böckerna hon och jag letade efter var antingen försvunna eller utlånade, förutom ett exemplar av "Maldoror" skriven av Comte De Lautréamont, som hon räckte över till mig. På vägen ut gick vi förbi en flicka med löst sittande kläder. Hon lekte med sin kamrat, vid ett

tillfälle ramlade hon omkull och grimaserade, hon försökte lindra smärtan genom att placera sina händer runt knät. Jag och min vän vandrade vidare under tystnad tills vi kom fram till en tunnelbanestation. Hon berättade att det vi tidigare bevittnat när vi lämnade biblioteket, flickan som hade gjort illa knät, det hade hon själv varit med om som barn. Lekt och ramlat omkull på exakt samma ställe. Vi skrattade båda till men vi diskuterade inte ämnet vidare, jag kunde dock se att hennes ögon var kvar i händelsen. Hon önskade mig istället en trevlig resa hem och bad mig återkomma med en kommentar på boken och dess innehåll.

2005.03.19

Plötsligt hördes en smäll från hallen när brevinkastet slog igen. Den enda ljuskällan i lägenheten kom från ett litet hål jag hade borrarat, genom en av plywood skivorna som jag hade satt upp på insidan av alla fönster. Jag hittade ett avlångt kuvert på golvet, från hyresvärden. En till påminnelse om hyran. Min granne hade också försökt få tag på mig, flera gånger, liksom vänner och familj. Min mobiltelefon var trasig, tror jag eller så hade jag bara struntat i att ladda den, och den andra hemtelefonen som mamma hade skickat till mig låg i en kökslåda.

När jag hade greppat kuvertet, sträckt på mig och skulle vända mig om, träffade ljuset, som kom in genom det borrarade hålet, mig rakt i ansiktet. Jag tog ett litet steg åt sidan så att strålen färdades vidare och träffade spegeln i hallen bakom mig. *Jag har fått det förklarat för mig i efterhand. För lite solljus, dålig kost och sömnbrist kan få hjärnan att blanda ihop det som är verkligt med tidigare upplevda händelser.* Det som uppenbarade sig framför mig var främmande men samtidigt så nära som trädgården utanför. De avklädda träden rörde sig långsamt och ljudlöst över hatthyllan. Molnen som långsamt försvann för att strax efter kommer tillbaka kastade skuggor utan början och slut. Jag svepte med handen över tapeten och nuddade vid gräset.

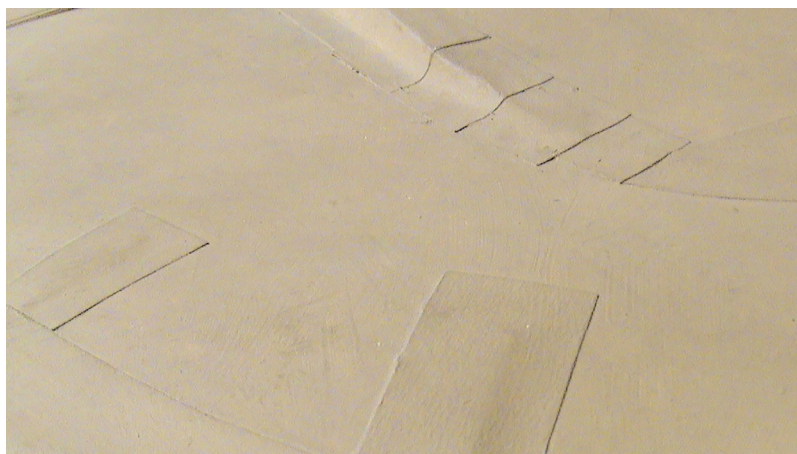
#????

Datum: 2000.01.27

Titel: "Spegeleffekt" forts.

Undertecknad av: L.L.

384-322 f.kr: Aristoteles talar om ögats tröghet.

Bilderna är tagna i och runtomkring de ursprungliga modellerna till scenografin för Carl Th. Dreyers film *La Passion de Jeanne d'Arc* från 1929. Modellerna är gjorda av scenografen Hermann Warm och förvaras i det danska filminstitutets arkiv.

VAMPYR
Jakob Ohrt

Text av Rasmus R Streith

Redigerad och producerad av Jakob Ohrt, Filmögon Δ Åbäke

Publicerad av Filmögon, 2021
www.filmögon.se

Tryckt av KOPA, Litauen

Tryckt på Munken Print White 150g och Munken Lynx 240g

Tack till Katja Glud och Det Danske Filminstitut, Hans Frederik Jacobsen, Asta Lynge, Emma Hatt, Iman Mohammed, Christofer Degré, Frederik Worm, Kristyan Nicholson, Andreas Bertman.

Alla rättigheter förbehållna konstnärerna och förläggaren.

ISBN 978-91-527-0505-6
(Svensk utgåva)

ISBN 978-91-527-0504-9
(Engelsk utgåva)

Med stöd av

KULTURRÅDET

